REPUBLIKA E SHQIPERISE

MINISTRIA E FINANCAVE

EKONOMIA DHE BUXHETI

ECONOMY AND BUDGET

PRILL – APRIL
2005

TIRANE

Raporti Mujor

Prill 2005

Personi i kontaktit: Luiza JANO
Telefon: ++355 4 258437
E-mail: macro.director@minfin.gov.al

PERMBAJTJA

1. VECORITE KRYESORE.....4

2. TIPARE TË TABELAVE SPECIFIKE.....6

   a. IÇK DHE TREGUES TË TJERË.....8
   b. SEKTORI FISKAL*.....11
   c. SEKTORI I JASHTEM…….13
   d. SEKTORI MONETAR……..14

3. TABELAT MBËSHTETËSE

   a. Indeksi i Çmimeve të Konsumit
   b. Kursi i këmbimit
   c. Buxheti i konsoliduar
   d. Shpenzimet institucionale
   e. Shpenzimet sipas funksionit
   f. Investimet
   g. Të ardhurat sipas burimeve
   h. Të ardhurat sipas klasifikimit ekonomik
   i. Financimi i defiçitit
   j. Mjete valutore neto
   k. Krediti i brendshëm
   l. Oferta e parasë
   m. Depozitat sipas burimeve

*Të dhënat e sektorit fiskal janë të dhëna paraprake
Fiscal sector data are preliminary data.

1. VECORITE KRYESORE :

- **Indeksi i çmimeve te konsumit** ne muajin Prill 2005, arriti ne 108.4 perqind, duke shenuar nje renie mujore prej -0.3 përqind, pas rritjes me 0.01 perqind dhe 0.4 perqind, perkatesisht ne muajt mars dhe shkurt 2005. Norma vjetore e inflacionit, ne muajin Prill, ishte 1.3 perqind, duke qendruar brenda objektivit te Bankes se Shqiperise, prej 2 - 4 perqind.

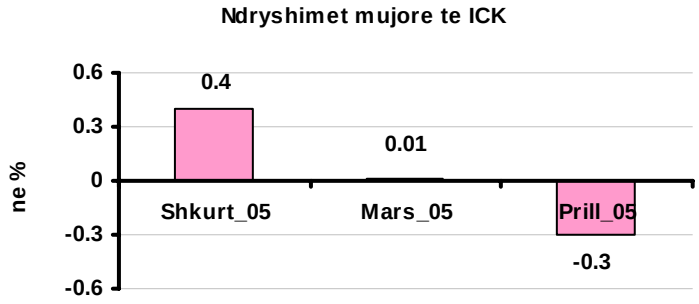

- **Kursi mesatar i kembimit** per muajin Prill 2005, ishte:

  - 97.32 leke per dollare
  - 125.96 leke per euro

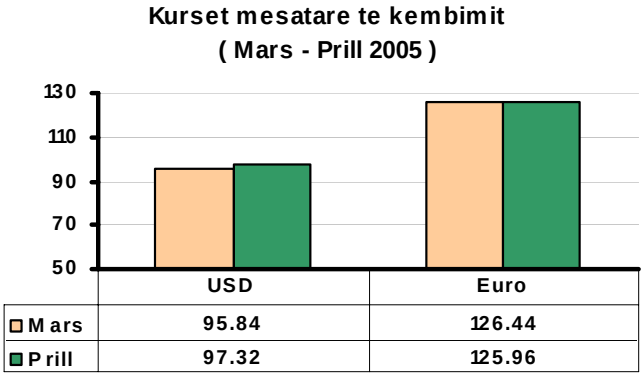

Ne muajin prill shohim nje mbicmim te lehte te monedhes sone kombetare, kundrejt monedhes europiane dhe nje nencmim te lehte kundrejt dollarit amerikan. Ky eshte reflektim i sjelljes se dy monedhave ne tregjet nderkombetare monetare.

Gjate muajit Janar 2005, **normat e interesit te depozitave** 12 mujore ne leke, kane pesuar nje renie ne vlere absolute prej 0.18 perqind krahasuar me nje muaj me pare, duke vazhduar ne kete menyre trendin e tyre renes ashtu sikurse edhe muajt e kaluar. Kjo ecuri ka ardhur si nje pergjigje ndaj politikave te ndermarra nga Banka e Shqiperise, ku mund te permendim ate te uljes se normes baze te interesit. Nje faktor tjeter qe ka ndikuar ne uljen e normave te interesit te depozitave ne leke ka qene edhe teprica ne likuditete ne ekonomine shqiptare. Renien me te ndjeshme gjate kesaj periudhe e kane patur normat e interesit te depozitave 12-mujore, me rreth 1.52 perqind, krahasuar me te njejten periudhe te vitit te kaluar.

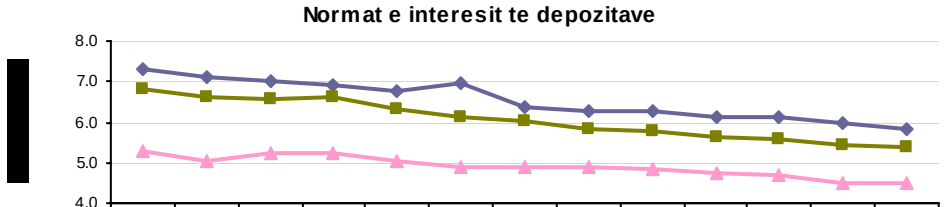

	Jan '04	Shku '04	Mars '04	Prill '04	Maj '04	Qer '04	Korr '04	Gusht '04	Shtat '04	Tet '04	Nent '04	Dhje '04	Jan '05
12-M	7.33	7.09	7.03	6.93	6.76	6.96	6.39	6.27	6.26	6.13	6.13	5.99	5.81
6-M	6.82	6.61	6.57	6.63	6.30	6.10	6.01	5.85	5.79	5.63	5.58	5.41	5.36
3-M	5.26	5.06	5.21	5.24	5.06	4.89	4.88	4.89	4.83	4.76	4.69	4.48	4.49

Renie te lehte ka patur edhe per depozitat me afat 6 mujor te krahasuara me nje muaj me pare me 0.05 perqind. Normat e interesit te depozitave 3-mujore dhe 1-mujore kane pesuar nje rritje te lehte respektivisht me 0.01 dhe 0.16 perqind.

❖ Situata buxhetore

Ne fund te muajit Prill 2005, situata buxhetore, paraqitet si vijon:

1. **Deficiti i pergjithshem** buxhetor arriti ne rreth 3.90 miliarde leke, ose rreth 9.26 perqind e deficitit buxhetor per vitin 2005.
2. **Te ardhurat gjithsej** arriten ne rreth 60.77 miliarde leke ose rreth 29.43 perqind e programit vjetor 2005.
3. **Shpenzimet buxhetore** arriten ne rreth 64.68 miliarde leke, ose rreth 26.01 perqind e totalit te shpenzimeve buxhetore te planifikuara per gjithe vitin 2005.

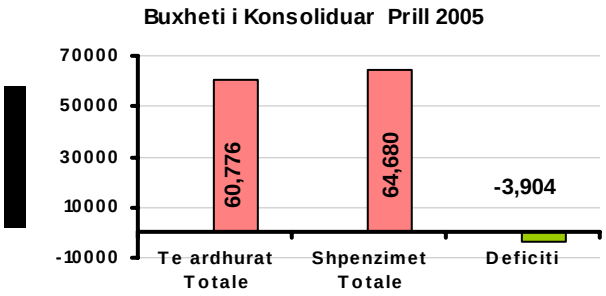

- **Deficiti i pergjithshem** arriti ne 3.90 miliarde leke nga 3,957 milione leke te parashikuar per kete periudhe 4-mujore, duke perballuar ne kete menyre kryerjen e shpenzimeve ne kohen e duhur.

- **Të ardhurat gjithsej** arritën në rreth 29.43 përqind të parashikimit vjetor. Ato përfshijnë:

  - Mbledhjet e te ardhurave tatimore nga administrata e tatimeve dhe doganave në 29.13 përqind të programimit vjetor;
  - Kontributet për sigurimet shoqërore prej 31.45 përqind;
  - Të ardhurat jo-tatimore 25.65 përqind e buxhetit vjetor; dhe
  - Të ardhurat nga pushteti lokal, 45.12 përqind e planifikimit vjetor

Megjithëse shpenzimet totale ishin rreth 26.01 përqind e buxhetit vjetor, **shpenzimet korrente** arriten ne rreth 57,570 milione lekë ose rreth 29.85 përqind e programimit vjetor, pjesërisht si rezultat i shpenzimeve të larta në pagesat e interesit me rreth 30.10 perqind te buxhetit vjetor, te shpenzimeve per sigurimet sociale me rreth 30.76 përqind e buxhetit vjetor dhe i shpenzimeve të larta operative dhe te mirembajtjes me rreth 29.35 perqind e buxhetit vjetor.

- **Bilanci i pagesave**

Bilanci i pagesave per muajin Dhjetor, rezultoi me nje sufiçit te pergjithshem prej 43.1 milion dollare. Kjo ishte rezultat i nje:

  - defiçiti te Llogarise Korente, prej rreth 108 milion dollare;
  - suficiti te Llogarise se Kapitalit, prej rreth 11.1 milion dollare;
  - sufiçiti te Llogarise Financiare, prej rreth 78.1 milion dollare;
  - bilanci pozitiv ne "Gabime dhe Harresa neto" prej rreth 61.9 milion dollare.

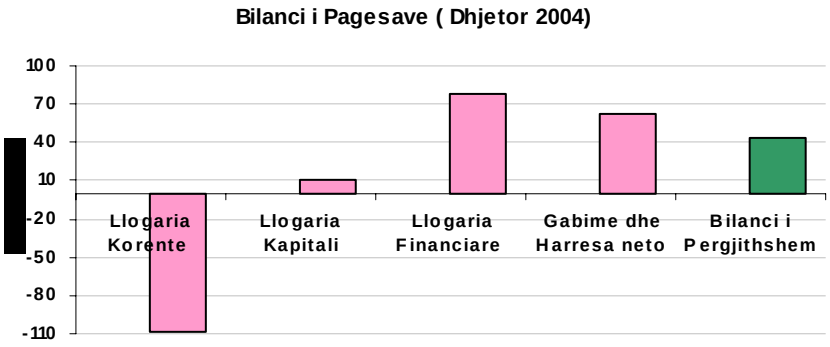

- Komponentet kyc te defiçitit te **Llogarise Korente** prej 108 milion $ ishin nje:

  - bilanc tregtar negativ prej 203.4 milion dollare;
  - defiçit prej 22.3 milion dollare ne bilancin e sherbimeve;
  - suficit prej 12.8 milion dollare ne bilancin e te ardhurave;
  - suficit prej 104.9 milion dollare ne transfertat/ te ardhurat nga emigrantet.

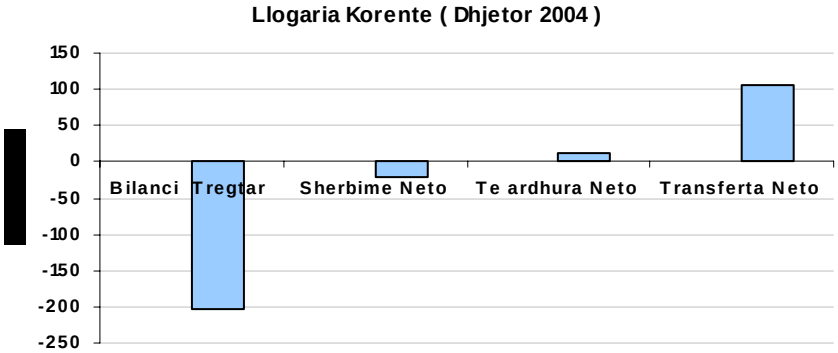

Në baze kumulative, në fund të vitit 2004, bilanci i pagesave rezultoi me sufiçit të përgjithshëm, prej 288 milionë dollare.

Komponentët kyç ishin:

  - defiçiti prej 404.2 milionë dollare, në llogarinë korrente,
  - sufiçiti prej 132.2 milionë dollare ne llogarine kapitale,
  - suficiti prej 398.6 milionë dollare në llogarinë financiare,
  - bilanc pozitiv i gabimeve dhe harresave neto prej 161.4 milionë dollare.

- **Oferta totale e parasë,** e matur nga M3 arriti në 514.8 miliardë lekë në fund të muajit janar, duke shenuar një rritje me rreth 13.6 perqind ne krahasim me te njejten periudhe te vitit te kaluar

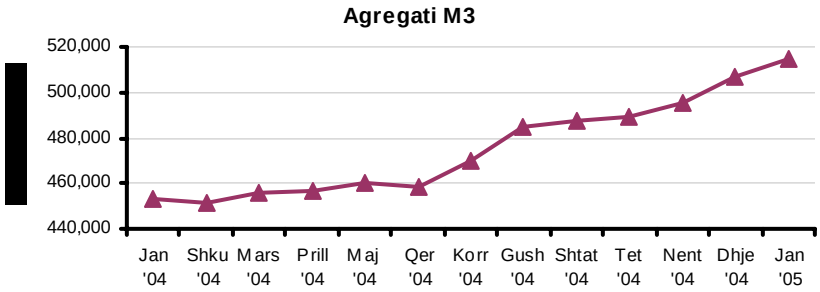

- Kjo rritje erdhi si pasoje e rritjes se **depozitave pa afat** ne leke me rreth 73.4 perqind, depozitave ne valute me rreth 21 perqind, depozitave me afat ne leke me rreth 6.65 perqind dhe rritje te parase jashte sistemit me rreth 9.1 perqind, krahasuar me nje vit me pare.

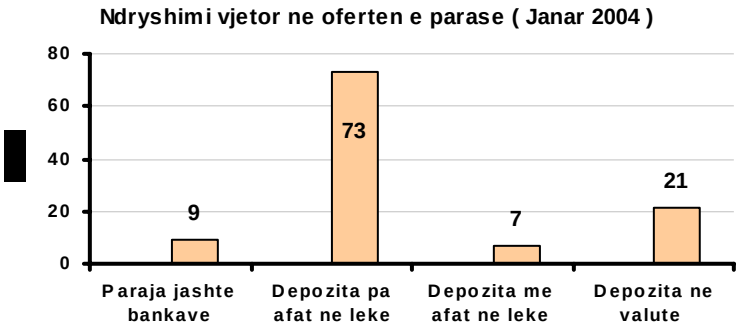

2. TIPARE TE TABELAVE SPECIFIKE:

a. Indeksi i Çmimeve te Konsumit dhe tregues të tjerë:

Indeksi i Çmimeve te Konsumit

Indeksi i Cmimeve te Konsumit per muajin Prill pati nje ulje prej 0.3 perqind, krahasuar me rritjet ne muajt Mars dhe Shkurt 2005, perkatesisht me 0.01 perqind dhe 0.4 perqind. Ndryshimet respektive ne te njejtet muaj te nje viti me pare ishin 0.0 perqind, 0.1 perqind dhe 1.9 perqind.

Kjo ulje prej – 0.3 perqind e indeksit te çmimeve te konsumit per muajin Prill erdhi si pasoje e uljes se indeksit te grupit "Veshje dhe kepuce" prej - 0.8 perqind, si pasoje e nderrimit te sezoneve.

Ulje rezultoi edhe ne grupin "Ushqim dhe pije joalkolike" me - 0.7 perqind. Ne kete grup uljen me te madhe e shenoi nengrupi "zarzavate perfshire patatet" 5.4 perqind.

Gjate ketij muaji grupi "Transporti" shenoi nje rritje prej 0.4 perqind, ku mund te permendim rritjen e cmimit te karburantit me 1.5 perqind.

Norma vjetore e inflacionit ne muajin Prill arriti ne 1.3 perqind, duke qendruar brenda objektivit te Bankes se Shqiperise

Ndryshimet vjetore te indeksit te çmimeve te konsumit, ne perqindje, per vitet 2004 dhe 2005 paraqiten ne tabelen e meposhtme :

	Jan	Shku	Mars	Prill	Maj	Qer	Korr	Gusht	Shta	Tet	Nen	Dhj.
2005	3.3	1.8	1.6	1.3								
2004	3.3	4.4	4.0	3.2	2.6	2.9	3.1	2.7	2.0	2.0	2.2	2.2

Kursi mesatar i këmbimit

Kursi mesatar i kembimit te lekut me dollarin amerikan, gjate muajit Prill 2005, pesoi nje rritje te lehte karahasuar me nje muaj me pare. Ne fund te muajit prill 2005, ky kurs kembimi arriti vleren 96.41 leke/dollare, e krahasuar me mesataren mujore prej 97.32 Leke/dollare.

Kursi mesatar i kembimit te Lekut me Euron ne muajin Prill arriti ne 125.96 Lek/Euro, duke shenuar nje renie te lehte prej 0.38 perqind krahasuar me nje muaj me pare, ndersa ne fund te muajit Prill nje Euro u kembye me 124.96 Leke

Gjate ketij muaji shohim nje vleresim te lehte te lekut kundrejt Euros dhe nje zhvleresim te lehte kundrjet Dollarit amerikan. Kursi mesatar i dollarit u rrit ne 97.32 Leke/USD ne muajin Prill, ose me 1.52 perqind ne krahasim me muajin Mars.

Ne krahasim me muajin Prill te vititi te kaluar rezulton se monedha shqiptare eshte vleresuar ndaj dollarit amerikan, ne masen 8.9 perqind dhe zhvleresuar me 1.7 perqind kundrejt monedhes europiane.

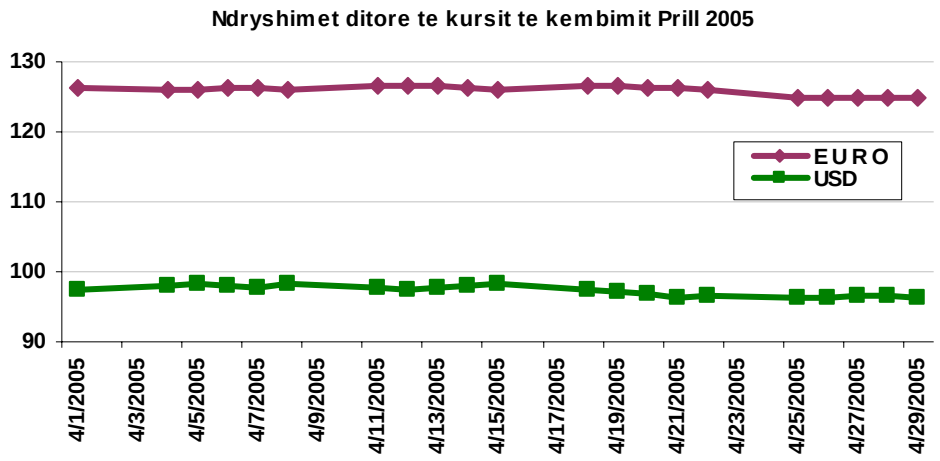

Ndikimin me te madh ne ecurine e kursit te kembimit te dollarit amerikan e ka luajtur faktori i jashtem, gje qe ka reflektuar ecurine e tyre edhe ne tregun tone valutor. Ne tregjet nderkombetare, kembimi i euros me dollarin amerikan pesoi nje ulje mesatare duke arritur ne rreth 1.3 dollare/euro.

Interesi i huave 12-mujore ne muajin janar u rrit me rreth 1.18 perqind, duke arritur ne 14.91 perqind nga 13.73 perqind qe ishte nje muaj me pare. Te njejten kah rrites pati edhe per interesin e huave 6-mujore, duke u rritur me 0.84 perqind, krahasuar me muajin dhjetor. Interesi i huave 6-mujore per muajin janar arriti 11.82 perqind.

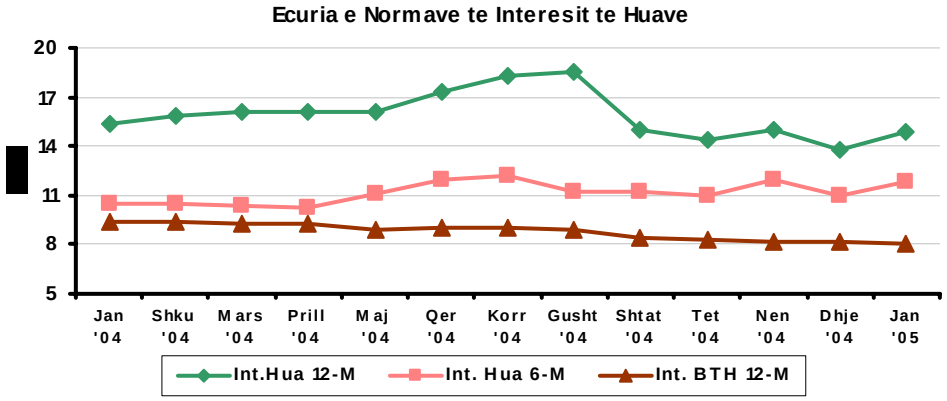

Normat e interesit te Bonove te Thesarit per muajin janar me maturim 12-mujor, 6-mujor dhe 3-mujor, ishin 8.04 perqind, 7.4 perqind dhe 5.85 perqind. Gjate ketij muaji normat e interesit per bonot me maturim 6-mujor pesuan nje rritje te lehte prej 0.18 perqind krahasuar me nje muaj me pare, ndersa normat e interesit per bonot me maturim 12 mujor dhe 3 mujor pesuan nje renie te lehte, respektivisht me 0.07 dhe 0.76 perqind.

b. Sektori Fiskal

Buxheti i Konsoliduar

Ne fund te muajit Prill, jane mbledhur rreth 60,776 milione leke te ardhura, perkundrejt shpenzimeve te pergjithshme prej 64,680 milione leke, qe perfshijne 57,570 milione leke ne shpenzime korente dhe 7,110 milione leke shpenzime kapitale.

Si rrjedhim, deficiti ishte ne nivelin e 3.904 miliarde leke.

Mbledhja e te ardhurave perben rreth 29.43% te te ardhurave buxhetore per vitin 2005, ndersa shpenzimet perbejne 126.01% te buxhetit te planifikuar. Shpenzimet korente jane rreth 29.85 % e planifikimit vjetor, ndersa shpenzimet kapitale jane rreth 14.08 % e ketij planifikimi.
Nga te ardhurat gjithsej, pjesa e te ardhurave te mbledhura nga Drejtoria e Pergjithshme te Tatimeve dhe Doganave eshte rreth 39,390 milione leke (ose rreth 29.13 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), te ardhurat e mbledhura nga pushteti vendor 4,672 milione leke (45.12 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore 11,530 milione leke (31.45 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), dhe te ardhurat jo-tatimore ne nivelin e 4,451 milione leke (25.65 % e te ardhurave vjetore te planifikuara).

Nga totali i shpenzimeve korente prej 57,570 milione leke, 16,127 milone leke (28 %) eshte shpenzuar per personelin, 8,989 milione leke (16 %) per interesat, 6,442 milione leke (11 %) per shpenzime operative dhe mirembajtje, 1,206 milione leke (2 %) per subvencione, 16,973 milione leke (29 %) per shpenzimet e sigurimeve shoqerore dhe shendetsore dhe 4,574 milione leke (14 %) per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera.

Keto perfaqesojne 29.20 % (shpenzime personeli), 30.10 % (shpenzime per interesat), 29.35 % (shpenzime operative dhe te mirembajtjes), 44.10 % (subvencione), 30.76% (sigurimet sociale), 25.91 % dhe 31.78 % (per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera) perkundrejt buxhetit te planifikuar vjetor.

Shpenzimet kapitale arriten ne rreth 7,110 milione leke, nga te cilat 48.46 % financim i brendshem, dhe 51.54 % financim i huaj.

Shpenzimet kapitale me financim te brendshem, llogariten per kete periudhe ne rreth 12.33 % te buxhetit te parashikuar vjetor, ndersa financimi i huaj eshte vetem 16.24 %.

Deficiti prej 3.904 milione leke eshte i barabarte me 9.26 % te deficitit buxhetor per 2005.

Të ardhurat sipas Burimeve / Klasifikimit Ekonomik

Te ardhurat gjithsej arriten në fund të muajit Prill 2005 ne rreth 60,776 milione lekë, nga të cilat të ardhurat tatimore ne rreth 55,591 milione, grantet 733 milione dhe të ardhurat jo-tatimore ne rreth 4,451 milione;

Nga totali i të ardhurave tatimore, rreth 39,390 milione lekë janë mbledhur nga administrata e doganave dhe e tatimeve, 4,672 milione lekë të ardhura nga pushteti lokal dhe 11,530 milione leke nga kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore;

Nga të ardhurat totale të mbledhura deri në fund të Mars kishin kete perberje:

- TVSH 18,281 milionë lekë
- Tatimi mbi fitimin 6,105 milionë lekë
- Taksa doganore 3,894 milionë lekë
- Taksat nacionale 2,525 milionë lekë
- Akcizat 4,895 milionë lekë
- Transferim fitimi nga Banka e Shqipërisë 804 milione lekë;

Financimi i deficitit

Deficiti prej 3.9 miliardë lekë, ne fund te muajit prill, ishte 39 përqind me financim të brendshëm dhe 61 përqind me financim të huaj. Te ardhurat nga privatizimi dhe emetimi i bonove të thesarit ishin mjeti kryesor i financimit të brendshëm, ndersa per financimin e huaj ishin huatë afatgjata.

c. Sektori i Jashtëm

Bilanci i Pagesave

Tiparet kryesore të bilancit të pagesave për muajin Dhjetor ishin:

Nje sufiçit i pergjithshem, prej 43.1 milion dollare, rezultat ky i nje:

- defiçiti te Llogarise Korente, prej 108 milion dollare ;
- suficit te Llogarise Kapitale, prej 11.1 milion dollare ;
- sufiçit te Llogarise Financiare, prej 78.1 milion dollare ;
- bilanci pozitiv ne Gabime dhe Harresa neto“ prej 61.9 milion dollare .

Komponentet kyc te defiçitit te Llogarise Korente prej 108 milion dollare ishin nje:

- bilanc tregtar negativ prej 203.4 milion dollare ;
- defiçit prej 22.3 milion dollare ne bilancin e sherbimeve ;
- suficit prej 12.8 milion dollare ne bilancin e te ardhurave ;
- suficit prej 104.9 milion dollare ne levizjet e transfertave dhe dergesave.

Zërat kryesorë në flukset pozitive në llogarinë kapitale dhe llogarine financiare përfshijnë:

- flukset pozitive të investimeve direkte prej 19.8 milionë dollare,
- flukset negative të investimeve në investimet fizike prej 93.8 milionë dollare
- flukset pozitive të kapitaleve të tjera prej 152.1 milionë dollare.

d. Sektori Monetar

Mjetet Valutore Neto te sistemit bankar

Gjate muajit Janar 2005, sistemi bankar ka shenuar rritje te mjeteve valutore neto, me rreth 512 milione dollare krahasuar me te njejten periudhe te nje viti me pare.

Ecuria e M.V.N te sistemit

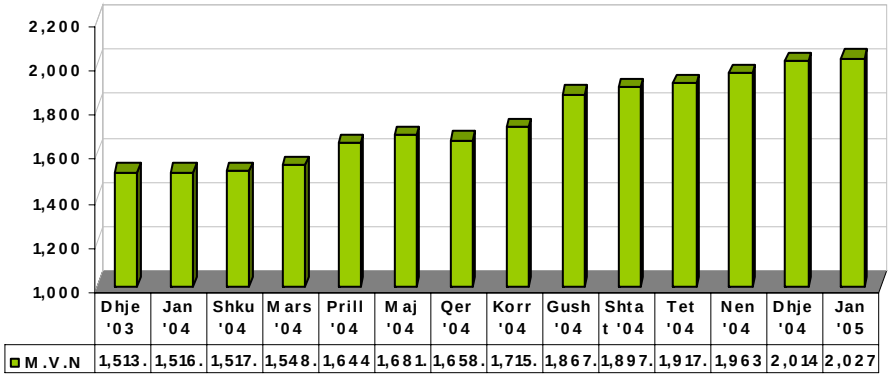

Kjo rritje ka ardhur si pasoje e rritjes se mjeteve valutore neto te bankave te nivelit te dyte me rreth 190 milione usd, nderkohe qe mjetet valutore neto te B.Sh. jane rritur me 322 milione dollare. Krahasuar me nje muaj me pare kemi nje rritje vetem prej 13 miliard lekesh.

Pjesa me e madhe e kesaj rritjeje ka ardhur kryesisht nga mbicmimi i euros ndaj dollarit amerikan ne tregun nderkombetar, prania e Bankes se Shqiperise ne tregun valutor ne kahun e blerjes se valutes, rritja e depozitave ne valute prane bankave të nivelit të dyte.

Kredia per ekonomine

Teprica e kredise per ekonomine ne fund te muajit janar 2005 arriti ne 72.1 miliarde leke. Rritja e teprices së kredise krahasuar me nje vit me pare shenoi vleren 20 miliardë leke, duke perbere nje rritje prej rreth 40 për qind . Krahasuar me jnje muaj me pare kjo rritje ishte 2 miliard leke.

Nga struktura e teprices se kredise sipas afateve verehet nje rritje e peshes se kredive afatmesme dhe afatgjata. Në fund te muajit janar, teprica e kredise afatmesme dhe afatgjate perbente 68.0 perqind te teprices se kredise gjithsej. Teprica e kredise sipas monedhave vazhdon të mbizoterohet nga kredia në valute, duke perbere 80 perqind te totalit te treprices se kredise. Forcimi i marrëdhënieve bankë – klientë, po rrit besimin e bankave për të investuar më shumë në aktivitetin kreditues duke rritur rolin e tyre si ndërmjetës financiarë.

Oferta e Parasë

Oferta e parasë (e matur me M3), per muajin janar ka shenur nje rritje prej 7.7 miliarde leke ose 1.5 perqind karahasuar me muajin dhjetor 2004, duke arritur shifren e 514.9 miliardë lekë. Rolin kryesor në këtë rritje mujore e kane dhene rritja e nivelit te depozitave ne valute me 7 miliarde leke, si dhe rritja e depozitave ne leke me rreth 5.8 miliarde leke, nderkohe qe niveli i parase jashte bankave eshte ulur me 5.2 miliarde. Rritja vjetore e ketij treguesi ishte 13.6 perqind.

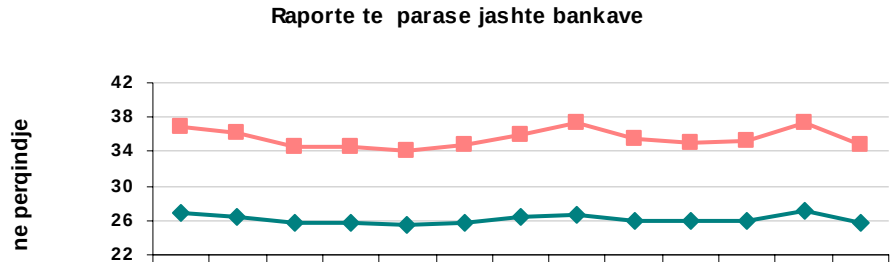

	Jan '04	Shku 04	Mars 04	Prill 04	Maj 04	Qer 04	Korr 04	Gusht 04	Shtat 04	Tet 04	Nent 04	Dhje 04	Jan ,05
PJB/M3	26.9	26.5	25.7	25.7	25.5	25.8	26.4	26.6	25.9	25.9	26.0	27.2	25.8
PJB/Dep	36.8	36.1	34.6	34.6	34.1	34.8	35.9	37.3	35.4	35.0	35.2	37.4	34.8

Raporti i parase jashte bankave ndaj ofertes monetare, gjate muajit janar arriti ne 25.8 perqind, duke shenuar nje renie krahasuar me muajin dhjetor 2005. Ulja e ketij treguesi eshte reflektim kryesisht i stabilitetin financiar të arritur dhe prezences se normave pozitive të interesit real ne dy vitet e fundit.

Raporti i parase jashte bankave me depozitat ne muajin janar arriten ne rreth 34.7 perqind.

Depozitat ne leke si perberesi kryesor i ofertes monetare, kane pesuar nje rritje prej 2.3 perqind krahasuar me nje muaj me pare. Ecuria e kenaqeshme e tyre, eshte rezultat i rritjes se kerkeses për mjete monetare, ne leke, dhe i rritjes se besimit ne monedhen vendase. Megjithate, depozitat në valutë, kete muaj, kanë shfaqur një rritje prej 6 perqind, krahasuar me muajin dhjetor 2004.

Depozitat sipas Burimeve

Kjo tabelë tregon përbërjen e depozitave te cilat kontribuojnë në përkufizimet e ndryshme të ofertës së parasë (Tabela 15) sipas llojit të depozituesve.

Një shqyrtim i tabelës tregon se gjate muajit janar 2005:

- Sektori i individeve arriti nivelin me te larte te depozitave pa afat ne leke me 41.9 perqind, ndjekur nga sektori privat me 37 perqind dhe nga ndermarrjet jofinanciare publike me 14.6 perqind.
- Individet si edhe sektori privat ishin gjithashtu burimi me i rëndësishëm i depozitave pa afat në monedhe të huaj, perkatesisht me rreth 46.8 perqind dhe 40.1 perqind.
- Familjarët ishin dukshëm burimi me i rëndësishëm i depozitave me afat në lekë (96 përqind e totalit) dhe depozitave me afat në monedhe të huaj (91.4 përqind e totalit te depozitave);

➢ Në përgjithësi, familjarët përbëjnë pjesën më të madhe (rreth 84 përqind) të depozitave totale prej 381.9 miliardë lekësh ne muajin janar 2005. Ata ndiqen nga sektori privat (10.7 përqind), ndërrmarjet publike jo-financiare (4.1 përqind) dhe autoritetet lokale (0.7 përqind). Institucionet financiare kontribuan me 0.5 për qind ne totalin e depozitave.

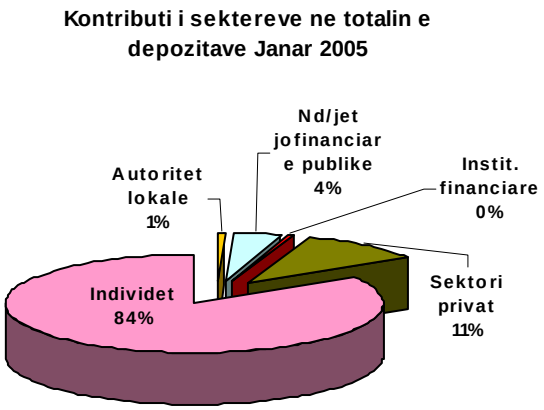

➢ Gjatë muajit Janar 2005, krahasuar me nje muaj me pare, niveli i përgjithshëm i depozitave u rrit me 12.7 miliardë lekë, si rezultat i rritjes se depozitave pa afat në lekë (2.2 miliardë lekë), depozitave me afat ne monedhe te huaj (2.5 miliard leke), depozitave me afat ne leke (3.5 miliard leke) dhe depozitave pa afat ne valute (4.5 miliarde leke).

➢ Depozitat pa afat dhe me afat ne leke te familjareve pesuan nje rritje prej rreth 1.8 miliarde dhe 3 miliarde leke gjate muajit janar.